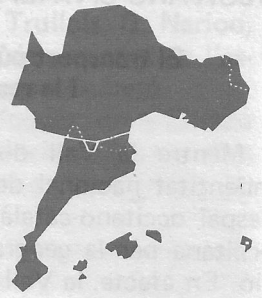

reviure

CERCLE D'AGERMANAMENT OCCITANO-CATALÀ

N.º 4

TARDOR DE 1979

TOLOSA - BARCELONA

editorial

En l'Editorial del primer número del REVIURE dèiem que el C.A.O.C. té el complet convenciment que, un cop assolit el ple desvetllament nacional dels Països Catalans per una banda i dels Països Occitans per l'altra, el retrobament entre catalans i occitans i, en definitiva, la convergència de destins dels nostres dos pobles serà un fet. És seguint aquesta línia de pensament que el C.A.O.C. es proposa de promoure el coneixement de la realitat nacional de cadascun dels nostres dos pobles, als nostres joves i infants d'edat escolar.

Per aquesta causa, s'ha considerat oportú de desdoblar el PREMI REI EN PERE en dos, un per als infants i joves i l'altre destinat —com en el cas de la seva primera edició d'enguany— a obres o estudis de caire literari o científic relacionats amb el conjunt Occitano-Català.

Als Països Catalans, aquesta iniciativa ha donat fruit amb els PREMIS "EL PAÍS A L'ESCOLA" que, organitzats conjuntament amb d'altres entitats culturals catalanes, s'atorgaran aquest curs 1979-1980 a escolars de 5è, 6è, 7è i 8è d'Ensenyament General Bàsic.

A Occitània el C.A.O.C. assumeix per al present curs l'atorgament dels PREMIS REI EN PÈIRE, "EL PAÍS A L'ESCOLA" a un treball de grup fet en llengua occitana per mainada o jovent de menys de 18 anys.

El PREMI destinat a obres o estudis literaris o científics sobre l'espai Occitano-Català s'atorgarà cada dos anys, essent prevista la segona edició per a l'any 1981.

La premsa d'aqueste mes de novembre nos a après lo retorn del còrs de Pau Casals dins la sèu tèrra de El Vendrell. La novèla aurà segurament tocat los fanaticos del grand musician que venián a Prada beure a la sorga gaireben miraculosa d'uns festenal que l'Estat fracés aviá pas volgut reconéisser al moment de sa creacion coma l'un dels esveniments mai importants de cada estieu.

Musician en defòra de la mesura comuna, Pau Casals es estat pel monde d'après la guerra de 40 lo simbòl de las mai nautas revendicacions: la musica coma lengatge internacional de patz e de frairetat entre los òmes; lo dret pels òmes de viure liurament dins son país, d'i parlar sa lenga, de'n noirir sa cultura e sa dignitat.

Los que l'an conegut gardan d'el lo remembre d'un òme qu'èra e que se voliá catalan per dessus tota causa, e que, apiejat sus sa catalanitat, anava al reconte dels òmes e de sa libertat acceptada e aparada contra tota menaça. Cada catalan porta en el un pauc d'aquel èime de Pau Casals, un pauc d'aquel raissejament que pojava de sos uèlhs e de son sorrire.

Los Occitans —e foguèri personalament un d'aquells qu'ajèron la gaug de rencontrar Pau Casals— an pres dins son exemple la fòrça de creire qu'avián rason d'ésser e de se voler occitans. I aviá dins la vida de Casals una extraordinaria valor d'exemple. Exemple d'una fidelitat sens condicions a sa tèrra, a sa lenga, a son pòble. Exemple d'una voluntat de far de sa vida meteissa un omenatge a son país e una illustracion de la vertat prigonda. Exemple de la grandor del refus al moment ont l'avenir es escur, ont es dangeriós de causir e d'o dire. Las circumstancias de l'istòria an fait de Pau Casals, mai naut qu'el musician, mai naut que l'òme, un personatge de legenda.

Uèi, aquel simbòl d'una resisténcia e d'una fidelitat torna dins son país, e los Catalans prendràn lo camin del cementèri de El Vendrell per que lo ligam siá pas perdut entre un pòble e un òme. Del temps de l'exili, Pau Casals anèt jogar sus la tomba de Frederic Mistral que representava per el la "germanor occitanò-catalana". Nosautres occitans de uèi sabèm la valor d'aquel signe. Es pr'aquò que lo retorn de Pau Casals en Catalonha representa un moment privilegiat de l'istòria de nòstres dos pobles. E que sabèm que de Malhana a El Vendrell —e mai enlà— deman pòt ésser nòstre.

El transport públic entre la Vall d'Aran i la resta de Catalunya

Mentre la Vall d'Aran no es defineixi sobre la indentitat nacional dels seus habitants, a la resta de l'espai occitano-català se seguirà pensant en una vall occitana per la geografia, i catalana per l'administració. En efecte, la Vall d'Aran pertany al vessant atlàntic del Pirineu, és a dir, és orientada al nord. Però també forma part dels territoris administrats per la Generalitat de Catalunya, al sud.

No va ser fins el 1948 —obertura del túnel de Viella— que la vall assegurà la comunicació d'hivern cap al sud, servida fins al moment, i només a l'estiu, pel port de la Bonaigua (2.480 m.). Els serveis regulars de viatgers es ressenten d'aquestes condicions: el ferrocarril no hi arriba ni hi ha hagut mai cap projecte per a fer-ho possible; els autobusos de línia circulen durant la major part de l'any només a través del túnel de Viella. Hi ha dues expedicions diàries entre Viella i Pont de Suert, on enllacen amb Lleida per Benavarri i després Barcelona; i Pobla de Segur, on enllacen (no sempre) amb el ferrobús procedent de Lleida. A l'estiu, hi ha una expedició diària entre Pont de Rei (frontera) i Barcelona, per la Bonaigua, però el seu recorregut encara és més llarg que per Lleida.

Al mapa adjunt es representa per mitjà d'isocrones (línies que uneixen punts d'igual temps) el temps mínim de recorregut entre la capital de la Vall d'Aran i la resta de capitals comarcals de Catalunya i Andorra. Si el terreny fos uniforme i hi hagués les mateixes facilitats per anar en qualsevol direcció (espai isotrò-

pic), les isocrones formarien cercles concèntrics a Viella; però en aquest cas només hi ha una via —el túnel de Viella— que condueix directament a Lleida, població d'obligat passatge per poder continuar cap a les altres comarques. Dos corredors queden ben marcats: la N-II, per Igualada, i la via fèrria, per Valls o Reus-Tarragona, amb prolongació cap a les terres de l'Ebre. Tots dos conflueixen a Barcelona, per on han de passar el 42 per cent de les relacions en transport públic de Viella cap a la resta de Catalunya. Es fa, doncs, palesa la centralització del transport al nostre país. I més encara, l'àrea compresa entre el Vendrell, Manresa, Solsona, Puigcerdà i Figueres és concèntrica a Barcelona, com si el cap i casal fos un reflector que rep el raig de Lleida directament, i després l'irradia cap a mitja Catalunya. Aquest fet s'explica perquè Barcelona és l'eix de les comunicacions entre les zones oriental i occidental de Catalunya. Un millor aprofitament de la línia Lleida-Manresa-Vic-Girona (eix transversal) canviaria profundament el mapa, amb un considerable estalvi de temps. També s'hi noten dificultats per passar per Lleida cap al sud: és curiós el fet que hi hagi dues expedicions diàries d'autobús de Sant Carles de la Ràpita i Saragossa, però ni tan sols una combinació amb Lleida.

En resum, són tres les fases del viatge a o des de l'Aran: descens cap a Lleida; trasllat a la perifèria (Barcelona, Tarragona), i localització individual a cada comarca a partir d'aquests dos centres perifèrics.

Davant d'aquest panorama, el millor mitjà de transport per anar a la Vall d'Aran és el vehicle privat. Però, ¿no seria més positiu per al país i per a la vall que el turisme recolzés el seu progrés racional en el transport públic?

Rafael Giménez i Capdevila

La llengua de la Vall d'Aran

Nosaltres, professors universitaris de Llengua Catalana i Filologia Romànica, davant la desinformació que s'aprecia en diversos escrits apareguts a la nostra premsa, ens considerem en el deure de recordar:

— Que les característiques lingüístiques de l'aranès permeten d'identificar-lo, sense cap mena de dubte, com una forma local del gascó, una de les grans varietats de la llengua occitana.

— Que, si bé la separació política respecte a la resta de l'occità ha condicionat l'evolució de l'aranès, les diferències entre aquest i les altres variants del gascó són prou més petites que les que separen les varietats americanes i europees de l'espanyol o del portuguès i no són pas més grans que les existents entre el català parlat a l'Estat francès i el parlat a l'Estat espanyol.

— Que la llengua occitana disposa d'una ortografia oficial àmpliament reconeguda, la de l'Institut d'Estudis Occitans, que recolza en l'estudi científic de la llengua, d'acord amb els criteris anàlegs als que inspiren la normativa catalana, i en el respecte als diversos dialectes.

(segueixen firmes)

RENCONTRE DE VIELLA

Lo dissabte 13 d'octubre de 1979, e lo diumenge 14 al matin, se debanèt a VIELLA (Val d'Aran) lo rencontre estatutari de las doas seccions del C.A.O.C.

Los catalans venguts per l'escasença de les Fèsta del Pilar lo divendres 12, faguèron una excursion toristicò-culturala dins l'Aranès roman, dins la matinada del dissabte.

Lo **DISSABTE 13**, a partir de **3 oras e miejas de la vesprada** comencèt l'amassada de las doas seccions.

Eran presents *pels catalans*: Anna e Lluïsa Domènech, Joan Amorós i Pla, Enric Garriga i Trullols, J. Pàmies, F. Caballero, J.M. Rosés, C. Curtó, M. Garcia-Ripoll, etc.

Pels occitans: Maria-Clara Viguier, J. Blanc, C. Delpla, J.L. Dutech, P. Lagarda, R. Lauras, G. Narioo, F. Pedemay, Seichan, J. Taupiac, J. Serbat, M. Barris, M. Grosclaude, F. Vidal.

Los amics araneses: A Calbetó, F. Vergés e Elisa Escala aviàn preparat l'aculh dels uns e dels autres.

■ La primièra question pausada foguèt la de la frequencia de las amassadas de las doas seccions. Per ara lo ritme es de un còp cada dos meses. La decision foguèt presa d'una amassada cada tres meses. Lo rencontre venent se farà donc segurament al mes de genièr de 1980.

■ Se passèt sul còp a la recèrca del lòc d'aquel rencontre. Totes foguèron d'acèrdi per demandar als amics de Catalonha-Nòrd d'organisar l'amassada a Perpinhan.

■ D'autres proposicions foguèron feitas per l'annada 1980. Cal citar *Montpelhièr*, ont la comuna deù balhar lo nom de Lluís Companys a una carrièra de la ciutat. Serà benlèu possible de se recampar aquel jorn a Montpelhièr.

Tolosa festeja en 1980 lo poèta occitan Pèire Godolin. Un rencontre se pòt debanar a Tolosa e, a meteix temps a Tornafuèlha (qu'es a qualques quilometres), ont lo Consòl de la Comuna seriá interessat per un bessonatge amb una ciutat catalana.

Barcelona poirà benlèu ésser un dels lòcs de rencontre de 1980 se lo project dels amics catalans pòt espelir.

■ Totjorn sul sicut de las amassadas, la question se's pausada de l'eficacitat dels rencontres. Sembla que l'assistencia es sovent corta e que lo resson exterior es magre. Es sovetada una reflexion sus aquèl tema a l'entorn d'aquestas regas:

- melhora preparacion dels rencontres,
- organizacion per las gens que vivon sul lòc causit.
- far coincidir los actes amb d'autres actes previstes.
- Es estat tamben discutit de las reunions possiblas dins cada seccion. Las amassadas del C.A. de la seccion occitana pausa problèmas fòrça greus de distanças entre las regions occitanas ont vivon los membres. Es benlèu mai aisit a Barcelona, per la seccion catalana?

Quauquas questions son vengudas a la discussion:

■ *Los bessonatges*: C. Delpla senhalèt las possibilitats d'activitats novèlas entre Lleida e Fois. Se tendrà en comunicació amb Francés Caballero de Lleida (sembla qu'un project siá fòrça avançat per l'estieu que ven).

■ Intercambi de libres e de discs entre edicions occitanas e catalanas. Un besonh s'es manifestat demest los militants catalans e occitans. I cal pensar.

■ *Sector "Economia"*: dins la conjonctura d'ara, sembla mai que mai de besonh de tornar prene lo trabalh començat al moment de l'amassada de Carcassona.

TAULA REDONDA.

Lo public èra nombrós e atentiu, e fòrça interessat pels tèmas desenvolopats:

■ Presentacion del CAOC e finalitats per J. Amorós i Pla, P. Lagarda, E. Garriga i Trullols;

■ Debat sus la situacion de la Val d'Aran en un conjunt occitanò-catalan,

■ Ensenhament de la lenga de la Val d'Aran.

Aqueles dos tèmas son estats l'escasença d'un escambi prigond e animat amb la participacion de J. Taupiac, M. Barris, E. Garriga i Trullols, G. Narioo, F. Pedemay, e un brave nombre de personas de l'assistencia, e jos la direccion de Vergès e Calbetó.

L'occitanitat de la Val d'Aran foguèt una evidéncia per totòm; coma foguèt una evidéncia de marcar dins l'estatut d'autonomia de Catalonha l'originalitat de l'Aranés e dels Araneses.

Dins las perspectives d'un avenir que comença uèi, foguèt retengut la necessitat de relacions seguidas entre occitans e araneses per la normalisacion de la lenga (e, sustot, entre Taupiac e Vergès qu'an ja començat aquel pretzfait).

DIUMENGE 14 D'OCTOBRE

Dins la matinada, los participants al rencontre visitèron los Arquius de la Val d'Aran, puèi foguèron los espectadors de danças e de cants tradicionals de la Val... Los Occitans i tornèron trobar los tèmas de cants e de danças de las tèrras gasconas.

EL CAOC A LA RÀDIO I A LA TELEVISIÓ

El dia 18 d'octubre hi va haver un debat a RÀDIO BARCELONA sobre la VALL D'ARAN, en el programa DIRECTO, que dirigeix Joan Castelló Rovira. En aquest programa van intervenir-hi Hipòlit Cruces, estudiant aranès, Enric Garriga Trullols, secretari del CAOC i Francesc d'Assís Valls, periodista occitanista.

El dia 14 de novembre, a la RTVE, en el programa català DE BAT A BAT, des de les 13,30 fins a les 14 h., hi va haver una taula oberta de debat sobre la Vall d'Aran. Foren invitats al debat: Jacme Taupiac, occità de Montalbà, del IEO i del CAOC; Artur Calbetó, aranès, regidor de Cultura de l'ajuntament de Viella; Enric Garriga Trullols, secretari de la Secció Catalana del CAOC; Josep M. Ainaud de Lasarte, advocat i historiador, delegat de CDC.

Es parlà de la història, geografia, institucions, ensenyament de la llengua de la Vall d'Aran, i principalment sobre les repercussions de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya a l'Aran.

Es va suscitar una polèmica entre Garriga i Trullols i Artur Calbetó, d'un costat, i Ainaud de Lasarte de l'altre. Els dos primers consideraven insuficient el que concedeix l'Estatut d'Autonomia a la Vall d'Aran. En canvi, Ainaud de Lasarte ho considera, per ara, suficient perquè afirma que el Parlament de Catalunya ja ho millorarà.

O cal dire: pendent vint ans, lo Grand Sud-Oest es estat tengut en defòra del desvelopament nacional al moment qu'aquel desvelopament èra portaire de riquesa. Pendent vint ans, l'ajuda de l'Estat es estada mesurada, estretament mesurada. Aviám una "vocation toristica", e lo torisme es pas fait pels països que vivon.

Les 15, 16 e 17 del mes de novembre, lo President de la Republica francesa es vengut visitar las populacions de çò qu'es convengut de nomar "lo Grand Sud-Oèst". Per nosautres occitans, lo "Grand Sud-Oèst" es lo biaï de pas nomar Occitania. O, puslèu, la part mai importanta d'Occitania.

Farèm, se volètz, un pauc d'istòria (o de geografia, o d'economia, o de política). Les regions del Sud de França (en defòra de Còrsega qu'es una region tota soleta) comprenon: Aquitania, Miegjorn-Pirineus, Lengoadòc-Rosselhon, Provença-Costa d'Asur, Lemosin, Auvernhà, e un bocin de Ròse-Alps... Tot aquò representa 31 departaments. Tot aquò representa sustot la part mai paura de França (en defòra de quauquas parts de Provença e de la còsta que son la banlèga luencha de París).

Fa un pauc mai d'un an, lo poder central se's avisat que l'entrada gaireben segura d'Espanha e de Portugal dins lo Mercat Comun podiá ésser una condemnacion a mòrt de tota una part del territòri, sustot de las tres regions mai vesinas de la frontièra espanhola. Alavetz foguèt decidit de preparar un Plan econòmic que se diria lo "Plan del Gran Sud-Oèst". Jos l'autoritat d'un naut fonccionari del govèrn, un detzenat de mil fonccionaris, elegits (senators, deputats, conselhers de tota manera, representants de l'indústria, de l'agricultura, del comerç) foguèron consultats. Puèi, lo President de la Republica decidiguèt de venir dins aquela part mai eretja de França. Comencèt, lo mes passat, per Aquitania. Aquestes tres jorns darrièrs es vengut dins Miegjorn-Pirineus. Anerá un pauc mai tard dins Lengadòc-Rosselhon.

Lo 15 èra a Sant-Girons e Fois; lo 16 a Vilafranca del Roergue e Rodès e, per sopar, a Tolosa; lo 17 a Masamet, dins Tarn, que hi prononcèt un discors per expausar çò que seriá aquel Plan del Grand Sud-Oèst.

Las tres regions occitanas que ne parlam son dins l'oposicion. La recepcion foguèt "fresca" —e, de còps, coma a Tolosa, un briconèl "cauda" entre la policia e los manifestants. Mas d'aquò la premsa internacionala n'a segurament parlat...

Vos farai pas tota l'enumeracion de çò qu'es estat promés. Va de l'ajuda al desvelopament de l'agricultura a la difusion de la cultura regionala a lo sosten de "las lengas localas" en se passejant a través la recèrca d'energias novèlas (sustot lo nucleari— que las gens ne vòlon pas!), lo desvelopament industrial, lo desvelopament de l'artesanat, l'augmentacion dels equipaments escolaris e universitaris, l'acabament e la construccion d'autòpistas o de camins grans mai aisits (sustot cap a París). Tot aquò representarà 15 miliards de francs pendent cinc ans.

Plan segur, anam pas escupir sus aqueles miliards. Mas, pasmens, es necessari de far quauquas reflexions.

Primier, dins son discòrs, lo President de la Republica a reconegut que lo Grand Sud-Oèst aviá un retard espectacular dins totas las sorgas, non pas de riquesas, mas de vida normala dins aquesta fin de sègle. Fa vint ans que los Occitans dison e escrivon qu'aquel retard es un malastre per nòstra vida al país.

"Viure al país", es un pauc çò que se's dit tanben. E tot serà fait per empachar los joves de se'n anar cercar trabalh en defòra d'Occitania. Mas, ara, i a pas gaire mai de joves a gardar el país, tament n'i a que son partits e que vivon sa vida en lòc mai (çò que fa que per trabalhar dins las fabricas novèlas, ne faràn venir del defòra!).

Uèi, nos trobam —o, melhor, l'Estat se troba— davant una tièra de necessitats: empachar una part del territòri de tròp patir de la concurrència vesina —cercar energias nivèlas pramor que las energias tradicionals riscan de mancar— ensajar d'esmenucar la resistencia al poder central d'òmes que gardan a través lo temps una desfisença prigonda per tot çà que ven "d'amont".

Las analisis son pas encara feitas al moment qu'es crivi. Se pòdon solament legir reaccions dels uns i dels autres segon son ideologia. Son pas que reaccions personalas que balhi aici. Reaccions d'un occitan e d'un occitanista.

E me pausi questions. Aqueles sòuses que van davalar del poder central, qui n'aurà lo mestrejament? Ai ausit dins lo sicors qu'una comission de contraròtle serà mesa en plaça —çò qu'es segurament normal, mas en benlèu ela qu'aurà lo poder. D'on vendràn las fabricas e qui ne serà mestre? Que demorarà als òmes que vivon dins las tres regions del Grand Sud-Oèst d'aqueles miliards que n'auràn pagat una part per las talhas e l'utilisacion de l'estalvi.

Aquel Plan durarà detz ans. Quant d'annadas d'aqueles detz ans passaràn per ensajar de botar las regions tament en retard al nivèl de las regions ricas de França e d'Euròpa? E quant començarà lo desvelopament e la creissença vertadièra?

Es qu'aquò farà cambiar quicòm a l'organizacion politica e administrativa de França? Es que i aurà un "poder regional" (guasi pas parlar d'un poder occitan, que lo mot occitan e Occitania son pas estat pronunçats un sol còp). Las responsas vendràn pauc a pauc a flor e a mesura wue cada ministre farà coneisser las decisions presas dins çò qu'es de sa competencia.

Voldriái acabar sus la part del discors que tòca l'occitanisme cultural. I aurà sòuses per la creacion de fòrmas novèlas de torisme. E quicòm serà fait per "la difusion de la cultura regionala e lo sosten de las lengas localas". Torisme? Bon, sabèm çò que se'n cal pensar se tot passa per las meteissas "fabricas" que las de l'equipament toristic de la còsta del Lengadòc e del Rosselhon. Mas, qui serà cargat de la difusion de la cultura e del sosten de "las lengas localas"? Degun dels responsables dels moviments culturals occitanistas es pas estat consultat al moment de la preparacion del Plan. Lo risc es grand d'anar cap a l'ajuda a novèlas formas de folclorisme en ligason amb lo desvelopament de musèus de tot biaï per conservar e momificar la cultura occitana (sense que l'occitan viu i tròbe un bricon de plaça). Puèi, i a aquela nocion de "lengas localas". Menam dempuèi 1976 una luta sens selambi contra la nocion de "lengas" o de parlars qu'es impausada contra la nocion de lenga occitana qu'es la nòstra. Ai pas idèa que quicòm serà fait per la reconeissença de la lenga nòstra tala que's estada scientificament definida, tala que's ensenhada e emplegada dins totes los organismes occitans.

Es possible que lo Plan del Grand Sud-Oèst empache lo país de crebar. Farà pas, dins l'estat actual de las causas qu'Occitania e los occitans ne poscan viure. Serà per temps encara nòstre pretzfait.

El propassat 23 d'octubre se celebrà a l'estatge social del GRUP TACA (Pintura-Dibuix) del carrer Pons i Gallarza, 58, de Sant Andreu, una xerrada-colloqui a cura d'en Ricard Tàpias, membre fundador de GALLCA, que desenvolupà el tema "Evolució històrica del català i altres llengües romàniques".

Cal esmentar que dins el context de les llengües romàniques destacà la presència de la llengua occitana, dedicant-li un bon espai per tal de poder donar a conèixer aquesta llengua tan unida a la catalana al llarg de tots els segles.

Un dels aspectes més positius fou la presència en viu de l'occità, mitjançant una cinta gravada amb una narració de Marcèu Esquieu i una cançó en occità d'Eric Fraj. Tots els assistents reberen uns fulls amb el text corresponent i així pogueren seguir el desenvolupament de la cinta.

D'aquesta forma la llengua occitana no solament fou comentada en el seu aspecte històric, sinó que també tothom pogué participar-hi d'una forma activa, tot escoltant-la. Val a dir, doncs, que en tot moment l'interès i l'atenció que tothom hi esmerçà fou ben palès, assolint entre els assistents un millor coneixement i comprensió de la llengua occitana i les seves variants.

RICARD TAPIAS i SANGLAS

FESTIVAL DE CANÇO CATALANO-OCCITANA

Els dies 17 i 18 d'agost (divendres i dissabte) es va celebrar a Sant Antoni de Ficalba i a Vilanova d'Olt (Guièna, Occitània) un gran Festival de Canço Catalano-occitana, per iniciativa del grup Cridar occità i el CAOC.

Malgrat el mal temps, el Festival tingué un èxit molt gran. La participació occitana era formada per figures i grups molt coneguts, com Martí, Delbeau, Nadau, Calvet, Rosina de Pèira, Martina i, l'encara molt afrancesat, Fulbert Cant, que agradà, més que pel que diu, pel seu talent com a comediant-cantant.

Per part catalana assistia Maria Andrea, de Catalunya del Nord, que va actuar el divendres, juntament amb Joan Isaac, del Principat, en un bell marc natural a Sant Antoni de Ficalba.

Així com el primer dia l'assistència era 200 persones, l'endemà a les Halles de Vilanova d'Olt, arrecredades del mal temps, hi havia 600 persones. Aquí actuaren Marina Rosell i Al Tall.

Aquesta última sessió del Festival era composta per 5 grups participants; malgrat això, Marina Rosell aconseguí un èxit molt destacat.

Però qui se'n va emportar l'entusiasme delirant del públic fou el grup Al Tall del País Valencià, que va actuar l'últim, a altes hores de la nit. Fou un èxit impressionant per als catalans.

Durant el Festival es va celebrar una taula rodona del CAOC amb la participació de diversos membres de les respectives juntes: Pèire Lagarda, Joan Amorós, Enric Garriga Trullols, Jordi Pàmies de Reus, etc.

També hi va haver taules de venda de llibres, discos i divers material català i occità. Un representant de l'IPC de Perpinyà també instal·là una taula de venda de llibres.

Diversos diaris (La Dépêche du Midi, Le Petit Bleu, Le Sud-Ouest, Le Matin, etc.) van publicar amplis reportatges del Festival i també donaren notícia del CAOC.

E.G.T.

Una de les iniciatives més ben acollides ha estat sens dubte la convocatòria del PREMI BATISTA I ROCA. El CAOC, naturalment, s'hi adherí des del primer moment, participant en les diverses facetes d'organització i divulgació. Ara pot noticiar, amb satisfacció, que Robert Lafont, un dels principals fundadors del CAOC, ha estat designat com a membre del Jurat que decidirà l'adjudicació del Premi. La seva designació respon a haver decidit que, ultra representants dels Països Catalans, hi hagués una personalitat europea pròxima a l'obra i a la persona de Batista i Roca.

Ha estat molt positiva, fins ara, l'aportació popular per a la dotació del Premi. Els comptes oberts són a la Banca Catalana: 53474-84 i a la Caixa de Pensions: 92105-86. La recepció de treballs acaba el dia 31 de gener i el Premi és destinat a un estudi o assaig de tema polític, econòmic o sociològic que posi en relleu els llaços entre els Països Catalans i la resta d'Europa.

Víctor Castells

ÀMBITS

AMBIT DE LLENGUA I ENSENYAMENT

FORMACIÓ DE LA BIBLIOTECA DEL CAOC

Els àmbits d'ensenyament, llengua i cultura estem fent gestions per arribar a tenir una biblioteca de llibres en llengua occitana i que tractin de qüestions occitanes.

Demanem als socis que hi vulguin col·laborar que s'adreixin a M. Dolors Duran (225.57.21) o bé assisteixin a la reunió dels àmbits el 3er. dijous de cada mes, de 8 a 10 del vespre al passeig de Sant Joan, 100, 6è.

CURS D'INTRODUCCIÓ A LA LLENGUA OCCITANA

El proper 16 de gener començarà a l'Institut Català d'Estudis Socials de Barcelona, carrer Enric Granados, 2, un curset sobre Llengua Occitana. Serà a càrrec de Xavier Lamuela, professor de llengua catalana i de Filologia Romànica a la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de la Comissió de Normalisation Filologica de l'Institut d'Estudis Occitans, i seguirà el següent programa desenvolupat en 16 sessions d'una hora (cada dimecres a les 8'30 del vespre):

1. Caracterització fonètica dels diversos dialectes occitans, comparats amb el català.
2. Caracterització morfo-sintàctica de l'occità comparat amb el català.
3. Lectura i comentari de contes de Joan Bodon.
4. Caracterització de l'occità medieval comparat amb la llengua moderna.
5. Audició, lectura i comentari de textos trovadorescos.

Per a les inscripcions cal adreçar-se a l'ICESB (Enric Granados, 2, secretaria de 9 a 13 i de 16.30 a 21).

Per més informació podeu assistir a la reunió dels àmbits: dijous, 20 de desembre, de 8 a 10 del vespre, al passeig de Sant Joan, 100, 6è.

Concurs de Murals per a alumnes d'E.G.B.

Curs 1979-1980

B A S E S

- 1- Poden concursar als PREMIS "EL PAÍS A L'ESCOLA" del curs 1979-1980 tots els murals fets en grup, a l'escola, pels alumnes de 5è, 6è, 7è i 8è d'Ensenyament General Bàsic.
- 2- Els murals que es presentin a concurs han de tractar d'alguns aspectes de la geografia, la història, l'economia, els costums, les llegendes, l'art, el folklore, l'ecologia, etc. de la comarca, població important o barri de gran ciutat on resideixi el grup concursant. També cal fer esment dels principals trets geogràfics dels Països Catalans i de la inserció de la comarca o població considerada dins el seu conjunt.
- 3- Cal que el mural sigui fet sobre paper de qualsevol mena o color, amb les mides següents: 1,10 metres d'alçada per 1,50 d'amplada. Hi hauran de figurar: el text, les dades, els mapes, els quadres sinòptics, les fotografies, els dibuixos, etc. escollits o realitzats pel grup concursant.

A títol de suggeriment, es recomana d'incloure en el mural:

I- Mapes:

- de la comarca o de la població del grup concursant.
- de la situació de la comarca i població en el conjunt dels Països Catalans, i
- dels Països Catalans en la seva totalitat.

II- El que és més característic i representatiu de la comarca o de la població, des de tots els punts de vista.

III- Dades relatives a la geografia física i humana de la comarca (o de la població) i del conjunt dels Països Catalans.

IV- Relació del que aporta o ha aportat la comarca o població als Països Catalans.

- 4- Tots els treballs han d'ésser fets en llengua catalana.
- 5- Els grups participants hauran de trametre els murals a qualsevol de les següents adreces:
 - Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana Rambla de Catalunya, 15, entresol - Barcelona 7
 - Òmnium Cultural Carrer de Montcada, 20 - Barcelona 3
 - Obra Cultural Balear Impremta, 1 - Ciutat de Mallorca
 - Acció Cultural del País Valencià Moratín, 15 - València 2
- 6- El termini de presentació dels murals es clourà el dia 21 de març de 1980.
- 7- Els murals es classificaran per comarques, poblacions importants o barris de gran ciutat, i a la vegada en dos conjunts: el dels grups concursants de 5è i 6è d'E.G.B. i el dels grups concursants de 7è i 8è d'E.G.B.

- 8- El jurat que donarà els premis estarà format per representants de:
 - Acció Cultural del País Valencià.
 - Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana.
 - "Cavall Fort".
 - Cercle d'Agermanament Occitano-Català.
 - Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
 - Diari "Avui".
 - Escola Elisava.
 - Fundació Miró.

- Obra Cultural Balear.
- Òmnium Cultural.
- Rodamón
- Secretariat de l'Idioma del País Valencià.
- "Tretzevents".

- 9- El Jurat escollirà d'entre tots els murals, els sis millors (tres per cada conjunt de grups concursants).
- 10- Els actes d'atorgament dels premis "EL PAÍS A L'ESCOLA" es faran el dia 3 de maig de 1980 amb motiu del primer Congrés Juvenil dels Països Catalans.
- 11- En aquest Congrés es muntarà una exposició amb una selecció dels murals. Els alumnes que participin al Congrés atorgaran per votació el premi "FEM CAMI" a una de les obres exposades.
- 12- Els premis consistiran en llibres, discs i jocs per als alumnes dels grups guanyadors i les seves escoles. Cada grup participant rebrà un petit lot de material.
- 13- El secretariat de la campanya està domiciliat a Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana, Rambla de Catalunya, 15, entresol 2ª - Barcelona, 7 - Tel.: 301 70 91.
- 14- Les obres no es retornaran.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

ESCOLA

ADREÇA

TELÈFON POBLACIÓ

.....

Nom de la persona a qui adreçar-se

.....

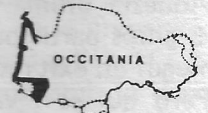
NOMBRE DE GRUPS QUE PARTICIPARÀ:

De 5è i 6è..... De 7è i 8è

**Ça-i a la Calandreta
que parleram Occitan**

AJUDATZ LA CALANDRETA I

LA CALANDRETA :
ESCOLA BEARNESA ENTAUS BEARNÈS
UBERTA A TOTS

Informacion: Cidex, 36, Pl. Mairie
64230 DENGUIN

ÀMBIT D'ECONOMIA

L'Àmbit d'Economia preveu unes xerrades sobre la incidència laboral que tindrà l'entrada al Mercat Comú en el camp agrícola.

Aquesta trobada entre gent dels sindicats agrícoles occitans i catalans es projecta per a la propera primavera a la ciutat de Lleida.

EN MEMÒRIA D'ALEXANDRE DEULOFEU

A l'edat de 75 anys morí, ara fa un any a Figueres, l'il·lustre científic i historiador empordanès Alexandre Deulofeu i Torres.

El Doctor Deulofeu, nascut a l'Armentera, llicenciat en Farmàcia i en Ciències Químiques, fou un escriptor prolífic. La seva obra té dues vertents diferenciades. L'una la que intenta demostrar que l'art romànic s'originà a Catalunya: "L'empordà, bressol de l'art romànic" (1968); "Catalunya, origen de la pintura medieval" (1972); "El monestir de Sant Pere de Roda" (1970). L'altra vertent de la seva obra és l'elaboració de la seva teoria sobre les civilitzacions i els cicles històrics: "La matemàtica de la Història", la qual havia de constar de setze volums, vuit dels quals ja s'han publicat.

El que a nosaltres ens interessa, però, destacar de l'obra de Deulofeu són dos aspectes: l'un, l'evidència del caràcter no imperialista del nacionalisme català i l'altre el seu convenciment que Catalunya i, per tant, els Països Catalans, han de construir el futur plenament agermanats amb Occitània.

Un i altre punts de vista es troben reflectits en diversos passatges de la seva producció literària; però potser on millor poden veure's conjuntament és en el seu llibre "Catalunya i l'Europa futura", llibre editat l'any 1934, dedicat a Francesc Macià i amb pròleg de Rovira i Virgili, del qual —totalment exhaurit en la seva primera edició— se n'ha fet una segona impressió el 1978.

Aquest llibre del tot actual en els seus plantejaments, comença fent una crida a tots els catalans per-

què s'interessin pel destí de Catalunya. Cal desterrar el provincialisme —puix que un poble provincià és incapaç de realitzar les gestes de les quals és capaç una personalitat conscient— i cal desvetllar completament la consciència nacional catalana.

Més endavant diu: "La Catalunya medieval no visqué aïllada; contràriament, va formar una confederació que va estendre's des d'Aragó fins a Grècia, però... aquesta gran confederació deixava en llibertat els pobles confederats".

"Els catalans, com a tals i mentre conservem viu el sentit de la catalanitat, no podem desitjar mai el domini sobre d'altres pobles i, per tant, no ens sentirem imperialistes. Sols aquells pobles que hagin perdut el veritable sentit nacional podran sentir-se imperialistes".

Ja cap al final de l'obra i com a línia clau a seguir, manifesta: "Es necessari que en el despertar d'Occitània hi vegem el despertar d'un tros de la nostra raça, perquè en la seva història hi trobem la nostra història, i perquè sobre les terres occitanes hi trobem reflectit el nostre esperit".

"Nosaltres no podem somniar sobre la futura grandesa de la nostra terra sense agermanar-hi les belles terres del Llenguadoc i de la Provença. No podem oblidar que amb les terres occitanes anà lligada la grandesa catalana, i no ho podem oblidar mai perquè encara és un fet vivent la comunitat de llengua que ens agermana".

Com podem veure, sobra qualsevol tipus de comentari.

És possible que alguna de les seves hipòtesis sobre l'origen del romànic o sobre els cicles històrics de les civilitzacions pugui ésser discutida —i quina no, tant mateix—, però això no justifica la marginació a la que molts l'han sotmès, i menys encara tenint presents el seu incontenible afany de reconstruir el nostre país per aconseguir que ocupi el lloc que li correspon dins l'Europa dels pobles.

La seva convicció que els Països Catalans i els Països Occitans han d'anar junts en l'avenir d'Europa no ha estat endebades. La creació —fa un parell d'anys— del Cercle d'Agermanament Occitano-Català, n'és una prova.

Joan Amorós i Pla

Novèlas

* Coma aviá estat publicat dins lo num. 3 de REVIURE, l'Escòla Occitana d'Estiu de Vilanòva —d'Olt, la d'Apt e los recontres de Grassa, de Carcassona, emai l'Universitat Occitana d'Estiu de Nimes an amassat un molon d'occitans —e, tanben, de Catalans— per tots una tièra d'escanvis e de trebalhs que fan tirar les causas endavant.

* Lo primer Festenal de Cant Occitanò-Catalan de Sant-Antòni de Ficalba, preis de Vilanòva-d'Olt a pas conegut tot l'exit que se podíá esperar per causa del marrit temps. Pasmens, l'experiència sembla de contunhar e los joves de la revista CRIDAR s'ameritan d'ésser ajudats. Ne tornarem a parlar.

* Dempuèi la rintrada de setembre, las manifestacions occitanas an pas mancat:

— Conferencia-debat d'I. Roqueta, secretari general de l'IEO a Tolosa per presentar son libre: "Histoire des Pays de Langue d'Oc";

— Conferencia de Pèire Lagarda al Rotary International de Tolosa sus "Godolin e son temps";

— Conferencia-debat de Pièire Lagarda a Castelsarasin sul tèma "Qu'es Occitània?";

— Amassada Generala de l'IEO a Avinhon los 10 i 11 de novembre.

* Las revistas occitanas contunhan de paréisser. Son nombrosas e sa parucion, emai siá trimestriala per gaireben totas es d'una remarcabla regularitat. Sens ensajar de far una analisi del contengut de caduna, citarem.

Oc; Aici e Ara; Per Nòste; L'Occitan; Lo Revelh d'Oc; País Occitan; Pòble d'Oc; Volem Viure al País; Vivarès, terra occitana, Viure a L'Escòla; Cridar; Front occitan. N'oblidi, segurament... Mas demandi als responsables de revistas que voldrián qu'una informacion siá feita dins aqueste butletin de mandar un

exemplar de sa publicacion al secretari general del sector occitan.

* Quauques libres an estat publicats dempuèi l'estiu. Citarem "Histoire d'Occitanie" jos la direccion dels professors Robèrt Lafont e Andriu Armenguard; "Histoire des Pays de Langue d'Oc" acompanhada de diapositivas, per Ives Roqueta; "Aquò Ritz quand Plóu" poèmas de Ramon Busquet; "Lo Hiu Tibat", raconte de Pèire Bec; "La Batalha dels Teules", roman de Leon Còrdas, "La terra deis autres", roman de Glaudi Barsòtti "Nani monsur" de Robèrt Lafont.

Aqueles libres son publicats per las Edicions Hachette, la Liga de l'Ensenhament, la collection "Messatges" de l'IEO, la collection "A Tots" de l'IEO; "Vent Terral", las "Presses du Languedoc".

Nòstra amiga, membre del C.A. del CAOC occitan, Maria-Clara Viguier, a fait paréisser a las edicions "Vent Terral" "Occitans sens o saber?".

Coma la collection "A Tots" e "Messatges" de l'IEO, la collection "Vent Terral" publica sonque d'òbras escritas en occitan çò qu'es sa justificacion primièra.

NOTÍCIAS

RETROBAMENT FOIX-LLEIDA

Per al proper mes de març del 1980 s'ha previst una reunió dels consistoris dels Ajuntaments de Foix i de Lleida a aquesta darrera ciutat, per tal de relançar el bessonatge existent entre ambdues poblacions. Amb aquest motiu es preveu donar el nom de "Carrer de Foix" a un carrer de Lleida, com a resposta a l'acord de la Municipalitat de Foix de posar el nom de "Carreira de Lleida" a un carrer d'aquella ciutat.

S'ha pensat també en muntar —coincidint amb aquests actes— unes Jornades Occitano-Catalanes sobre llengua i literatura, organitzades pels Estudis Generals de Lleida i la Delegació lleidatana del CAOC.

PÈIRE VILAR, DOCTOR HONORIS CAUSA PER LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

El professor Pèire Vilar, eminent historiador que ha dedicat part de la seva obra a l'estudi de la història de Catalunya, president enguany de la Secció Occitana del CAOC, ha estat nomenat Doctor Honoris Causa per la Universitat de Barcelona. Aprofitem l'avinentsa per testimoniar-li la nostra més cordial felicitació.

"L'ESPLAI" SETMANARI DELS PAÏSOS CATALANS I D'OCCITÀNIA

Continua sortint regularment, i a partir del seu número 35 ha passat a un format més col·leccionable tot augmentant a cinquanta-dues el nombre de les seves pàgines.

Les edicions La Galera ha publicat dos contes populars catalans traduïts en occità de la Vall d'Aran per Frederic Vergés. Els títols són:

Eth doanèr e es cerides.

Eth Dragon de Banhòles.

OCCITÀNIA A LA REVISTA "VALENCIA SEMANAL"

L'exemplar núm. 83 de la revista "Valencia Semanal" corresponent a la setmana del 5 al 12 d'agost d'aquest any, publica un article signat per Guillem de Cabestany amb el títol UNA ALTRA NACIÓ PROHIBIDA, on es dóna notícia del fet occità amb una entrevista a en Joan Larzac feta l'abril del 1977 a la ciutat de Narbona, per un grup de membres del CAOC del País Valencià.

LOCAL DEL CAOC DE L'ALT EMPORDÀ

Des del passat dia 7 de juliol, el CAOC disposa d'un local adient per a reunions i trobades a Vila-sacra (Alt Empordà), estratègicament situat dins el conjunt Occitano-Català (a 5 quilòmetres de Figueres en direcció a Roses).

Els interessats en la seva utilització poden demanar-ho anticipadament al telèfon (972) 50.82.51.

TROBADES SETMANALS AL LOCAL DE CAOC DE BARCELONA

Cada dimecres a les 8 del vespre. Tothom hi és convidat. Adreça: passeig de Sant Joan, 100, 6è.

ONZENA TROBADA CONJUNTA DE LES DUES SECCIONS, OCCITANA I CATALANA DEL CAOC

Els actes de l'onzena trobada conjunta del CAOC tindran lloc a la ciutat de Perpinyà. La data prevista, pendent de confirmació, és el darrer dissabte del proper mes de gener. El programa s'anunciarà a la premsa i se us comunicarà oportunament.

SEMINARI PERMANENT DE TECNOLOGIA EDUCATIVA

Del 17 al 23 de desembre ha tingut lloc a Braga (Portugal) la XVIII reunió bianual d'aquest seminari que aplega a especialistes de totes les universitats de l'Estat espanyol. La reunió a Braga significa una obertura als de les universitats portugueses. Va acordar-se proposar un acostament als de les universitats occitanes.